

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **O. B.**, narozený 5. 1. 1995, státní příslušnost Alžírská demokratická a lidová republika, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, odbor cizinecké policie**, se sídlem Křižíkova 8, Praha 8, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2020, čj. KRPS-285986-21/ČJ-2020-010022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2021, čj. 44 A 37/2020 - 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce přicestoval do ČR ukrytý v podvozku nákladního vozu. Poté byl u dálnice D1 zkontrolován a zajištěn policejní hlídkou. Při výslechu sdělil, že je státním

příslušníkem Alžírska. Odtud odletěl nejprve do Istanbulu, poté se přesunul do Řecka a pak přes Albánii a Černou Horu do Bosny a Hercegoviny. Tam nastoupil do podvozku nákladního vozu poté, co se mu opakovaně nepodařilo přejít chorvatskou hranici. Jeho cílovou zemí byla Francie, kam se chtěl dostat před Německo.

[2] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím žalobce zajistila podle § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 90 dnů za účelem správního vyhoštění. Jako důvod uvedla, že z jednání žalobce, které spočívá v pobytu na území bez platného dokladu a povolení k pobytu, jakož i ve vědomém porušení epidemiologických opatření, je zřejmé, že nehodlá dodržovat české právní předpisy. Do schengenského prostoru vstoupil v rozporu s právem EU. Proto lze v jeho jednání spatřovat nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat i výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by bylo nedostačující, neboť žalobce nemá v EU žádné bydliště, je bez finančních prostředků a do ČR přicestoval pouze s cílem následné migrace do Německa. Tím je potvrzena domněnka, že bude i nadále porušovat právní předpisy ČR a nebude respektovat orgány policie.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Praze.

[4] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalované v části výroku, jíž byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ve zbytku žalobu zamítl. K zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) téhož zákona uvedl, že rozhodnutí žalované je odůvodněno v požadovaném rozsahu a kvalitě. Žalobce vědomě cestoval bez cestovního dokladu, takže mu jako vysokoškolsky vzdělané osobě muselo být jasné, že se opakovaně dopouští nelegálního překračování státních hranic. Žalovaná formulovala jednoznačnou a předchozím žalobcovým jednáním podloženou obavu, že by po případném propuštění pokračoval k cíli své cesty (do Německa a dále do Francie) a neměla pochyb o tom, že by se dobrovolně správnímu vyhoštění nepodrobil. Obavy žalované o tom, že by žalobce mařil či stěžoval výkon rozhodnutí o vyhoštění, tedy byly vybudovány na zcela reálných základech. Navíc skutečnost, že žalobce nezůstal v Řecku, ale vydal se do Albánie, oslabuje věrohodnost žalobcova příběhu o cestě za azylem v bezpečné zemi a spíše svědčí o tom, že jeho jediným cílem bylo a patrně stále je dostat se do Francie. Zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců tedy bylo důvodné, podložené skutkovými zjištěními a tomu odpovídajícími úvahami.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[6] Stěžovatel nesouhlasí s odůvodněním krajského soudu, jímž se soud vypořádal s jeho námitkou, že jej žalovaná zajistila podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců bez dostatečného odůvodnění a pouze s ohledem na jeho nelegální pobyt v ČR. Dané odůvodnění nemůže obstát jako vysvětlení závažného zásahu do základního práva na osobní svobodu, a to zvlášť s ohledem na to, že rozhodnutí žalované převážně stojí na nezákonném názoru o údajném ohrožení veřejného pořádku stěžovatelem, který neobstál v přezkumu krajským soudem. Pouhý nelegální vstup stěžovatele na území ČR,

společně s původním motivem vstupu nemohou odůvodňovat zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona pobytu cizinců. Je tomu tak již z toho důvodu, že krajský soud nerozlišil situaci stěžovatele před jeho prvním kontaktem s žalovanou, a tedy před zahájením řízení o správním vyhoštění, a situaci po jeho poučení o zjevně bezvýsledné snaze o vstup na území EU a velmi pravděpodobném uložení správního vyhoštění. Nebylo tedy namístě vycházet z jeho nespolehlivosti, neboť stěžovatel byl již dostatečně poučen o marnosti svého počínání a nutnosti respektovat s nejvyšší pravděpodobností uložený zákaz vstupu do EU. S odvoláním na závěry rozsudku NSS z 9. 2. 2017, čj. 5 Azs 294/2016 - 18, namítá, že § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze použít v případě pouhého nelegálního vstupu cizince na území ČR, který dosud žádné správní rozhodnutí neporušil a teprve po zahájení správního řízení byl poučen o pravděpodobných následcích svého jednání.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti soudu sdělila, že trvá na svém rozhodnutí a zcela se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu. Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatel sice formálně uplatnil důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pod který lze podřadit *vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit*. Z obsahu kasačních námitek je však zřejmé, že ve skutečnosti nenamítá procesní pochybení žalované, ale nesouhlasí s posouzením právní otázky, zda v jeho případě byly dány důvody pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Tvrzené důvody kasační stížnosti soud posuzuje podle jejich obsahu, a nikoli podle formálního označení (srov. např. usnesení NSS z 21. 11. 2007, čj. 8 As 52/2006 - 74, č. 1655/2008 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud proto posuzoval, zda je v případě stěžovatele dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[10] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*

[11] Důvodné podezření, že by cizinec mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, existuje podle ustálené judikatury mimo jiné tehdy, pokud cizinec vyjádřil záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států EU, aniž byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU (rozsudky NSS z 8. 4. 2016, čj. 8 Azs 171/2015 - 52, č. 3429/2016 Sb. NSS, bod 33, z 27. 3. 2019, čj. 6 Azs 25/2019 - 23, bod 16, z 16. 5. 2019, čj. 10 Azs 48/2019 - 33, body 12 a 13, nebo z 6. 11. 2019, čj. 8 Azs 185/2019 - 36, body 15 a 16). Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci neshledal

důvod se od této judikatury odchýlit, a proto vychází ze závěrů uvedených v citovaných rozsudcích.

[12] Žalovaná v rozhodnutí o zajištění podrobně popsala, že stěžovatel neoprávněně překročil schengenskou hranici a pobýval v schengenském prostoru bez cestovního dokladu, víza či povolení k pobytu. Své rozhodnutí opřela mimo jiné o to, že jediným cílem vstupu stěžovatele do ČR byla následná migrace do Německa, což podle ní potvrzovalo obavu, že bude i nadále porušovat právní předpisy ČR a nebude dodržovat rozhodnutí policejních orgánů.

[13] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že stěžovatel při výslechu ohledně účelu vstupu do ČR uvedl, že chtěl projet do Německa a dále do Francie. K dotazu, zda chce zůstat v ČR, nebo se vrátit do Alžírska, jednoznačně deklaroval, že nechce zůstat v ČR ani se vracet do Alžírska, ale chce pokračovat do Francie. Rovněž sdělil, že svůj cestovní doklad zaslal z Turecka zpět do Alžírska, neboť cesta do Francie je dlouhá a o doklad nechtěl přijít. Tento výslech proběhl po zahájení řízení o správním vyhoštění, nikoli předtím, jak naznačuje stěžovatel. Do vydání rozhodnutí žalovaného stěžovatel žádné jiné stanovisko ke své představě o dalším pobytu na území členských států EU nevyslovil. K později (po vydání rozhodnutí žalovaného) podané žádosti o mezinárodní ochranu nemohl přihlížet žalovaný ani krajský soud (§75 odst. 1 s. ř. s.).

[14] Záměr stěžovatele pokračovat v cestě přes území jiných členských států EU, aniž byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU, tedy jednoznačně vyplývá ze správního spisu (srov. *a contrario* rozsudek NSS z 22. 4. 2021, čj. 7 Azs 322/2020 - 27, bod 25). Žalovaná a následně krajský soud správně vzaly v potaz, že stěžovatel překročil schengenskou hranici a pobýval v schengenském prostoru bez cestovního dokladu a víza. Žalovaná i krajský soud správně přihlédly ke skutečnosti, že stěžovatel neměl v úmyslu zdržovat se na území ČR, ale jeho otevřeně deklarovaným cílem byl přesun do Německa a následně do Francie.

[15] S ohledem na tyto okolnosti a na výše uvedenou judikaturu proto Nejvyšší správní soud souhlasí s žalovanou a krajským soudem, že existovalo důvodné nebezpečí, že by stěžovatel mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Byly tedy dány důvody pro zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[16] Ve světle tohoto závěru považuje Nejvyšší správní soud za irelevantní námitku stěžovatele, že se nedopustil jiného protiprávního jednání než nelegálního pobytu na území ČR, nikdy v minulosti se neprotivil jakémukoli správnímu rozhodnutí a teprve po zahájení řízení o správním vyhoštění byl poučen o pravděpodobných následcích svého jednání. Rozhodnutí žalované a krajského soudu totiž nestálo pouze na existenci nelegálního pobytu na území ČR, ale rovněž na výše popsaných okolnostech, které mají oporu ve správním spise. V tomto směru je nepřípadný i odkaz stěžovatele na rozsudek NSS z 9. 2. 2017, čj. 5 Azs 294/2016 - 18. V něm se totiž jednalo o případ cizince, který na území ČR pobýval a pracoval, takže závěry v něm obsažené nejsou na nyní projednávanou věc bez přihlédnutí k dalším okolnostem přiléhavé (srov. rozsudek NSS z 5. 3. 2019, čj. 8 Azs 290/2017 - 48, bod 12, a již citovaný rozsudek čj. 8 Azs 185/2019 - 36, bod 13).

[17] Je třeba dodat, že kdyby bylo rozhodnutí žalované o zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců odůvodněno výlučně tím, že stěžovatel porušil právní předpis přijatý v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19, nemohlo by obstát (srov. rozsudky NSS z 23. 3. 2021, čj. 8 Azs 257/2020 - 37, č. 4185/2021 Sb. NSS, bod 21, a z 26. 10. 2021, čj. 6 Azs 370/2020 - 25, body 31 a 33). Jak ovšem vyplývá z výše uvedených úvah, tak tomu v projednávané věci nebylo. Stěžovatel ostatně v tomto směru ani nic nenamítal.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec její úřední povinnosti.

[20] Odměna zástupce stěžovatele Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta, který byl stěžovateli ustanoven usnesením krajského soudu z 3. 12. 2020, čj. 44 A 37/2020 - 17, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti z 26. 1. 2021 (včetně jejího doplnění z 3. 3. 2021) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Ustanovenému zástupci náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), dohromady 3 400 Kč. Ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se částka odměny zvyšuje o částku odpovídající dani, kterou je z odměny povinen odvést, tj. o 714 Kč. Výše celkové odměny ustanoveného zástupce proto činí 4 114 Kč. Uvedená částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 17. prosince 2021

Petr Mikeš
předseda senátu